

บทที่ 20
การผนึกแห้ง
(Dry Mounting, Cold Mounting
หรือ Rubber Cement Mounting)

เป็นวิธีรักษาภาพให้คงทนถาวร และสะดวกแก่การใช้
วัสดุที่ใช้

1. กระดาษแข็ง สำหรับผนึกภาพ
2. ภาพที่พอจะนำมาใช้เป็นอุปกรณ์การสอนได้ และให้มีขนาดพอเหมาะกับกระดาษแข็งที่ผนึก เมื่อผนึกภาพแล้ว ให้มีกรอบเหลือพองาม

3. กรรไกรหรือ Cutter

4. ดินสอ

5. กาวยาง (Rubber Cement)

6. ลูกกลิ้งยาง

เหตุที่ใช้กาวยาง เพราะราคาถูกและมีคุณสมบัติพิเศษ คือ

- ไม่ทำให้ภาพงอ หรือย่น เหมือนแป้งเปียก หรือกาวชนิดอื่น ๆ
- กาวยางที่เลอะออกมานอกภาพ เมื่อทิ้งไว้ให้แห้งแล้วสามารถใช้มือถูออกได้
- กาวผนึกภาพแบบชั่วคราวด้วยกาวยางเราสามารถลอกภาพที่ผนึกออกได้อีก ถ้าไม่ต้องการ

- กาวยางไม่ซึมลงไปกระดาษเหมือนแป้งเปียกหรือกาว เพราะไม่มีส่วนผสมของน้ำ

- แผลงไม่ชอบกัดกินภาพที่ผนึกด้วยกาวยาง

วิธีทำกาวยาง (Rubber Cement)

กาวยางประกอบด้วย ยางพาราดิบที่รมควันแล้ว และน้ำมันเบนซิน โดยมีส่วนผสม

ของยางพาราต่อน้ำมันเบนซิน 5 กรัม ต่อ 250 ซีซี เมื่อผสมกันแล้วทิ้งไว้ให้ละลายประมาณ 36 ชม. คนให้เข้ากันก็จะได้กาวยางตามต้องการ

เนื่องจากต้องนำยางดิบมาหั่นเป็นชิ้นเล็ก ๆ เพื่อให้ละลายในน้ำมันเบนซิน ทำให้ไม่สะดวก เราอาจใช้ซังกาว (กาวสำหรับทำรองเท้า) แทนก็ได้โดยผสมน้ำมันเบนซิน ในอัตราส่วน 1 : 1 จะได้กาวยางทันทีโดยไม่ต้องรอให้ยางดิบละลายเหมือนวิธีแรก

น้ำมันเบนซินส่วนมากจะมีสีเหลืองเราควรทำให้มีสีขาวเสียก่อน โดยกรองด้วยผงถ่านที่เราใช้หุงข้าวสัปดาห์ 1-2 ครั้ง เพื่อกาวยางจะได้มีสีขาว แต่เบนซินขาวก็มีขาย ตามปั้มน้ำมันบางแห่ง

ภาชนะที่ใส่กาวยาง ควรเป็นขวดหรือกระป๋องที่ทึบแสง ถ้าเป็นขวดควรเป็นขวดสีน้ำตาล ทั้งนี้เพื่อป้องกันการทำปฏิกิริยากับแสง

นอกจากกาวยางแล้ว ปัจจุบันมีผลิตภัณฑ์ใหม่ที่ใช้ฉีกภาพได้ดี คือ กระดาษฉีก (Mounting Tissue) ใช้แทนกาว แต่ต้องใช้ความร้อนช่วย อย่างไรก็ตามเราก็กังนิยมนำกาวยางอยู่เพราะกระดาษฉีกมีราคาแพง

วิธีการฉีกภาพ

1. ตัดภาพให้มีขนาดตามต้องการ
2. วางภาพที่จะฉีกลงบนกระดาษแข็งที่จะใช้ฉีก จัดภาพให้พอเหมาะกับกระดาษแข็ง ฉีกภาพให้มีเนื้อที่สำหรับเขียน คำบรรยายภาพข้างล่างภาพ แต่ภาพที่ใช้สอนอาจเขียนคำบรรยายไว้หลังภาพก็ได้
3. ใช้ดินสอ ทำเครื่องหมายมุมของภาพทั้ง 4 มุม ลงบนกระดาษแข็ง
4. นำภาพมาคว่ำหน้าบนกระดาษแข็งสีอ่อนๆ หากทางด้านหลังด้วยแปลงให้เรียบสม่ำเสมอระวังอย่าให้กาวถูกภาพด้านหน้า เพราะกาวยางทำให้หมึกพิมพ์ละลาย
5. หากกาวยางบนกระดาษแข็ง ภายในบริเวณที่ทำเครื่องหมายไว้ตรงมุมให้ทั่ว แล้วอย่าเพิ่งฉีก ผึ่งภาพ และกระดาษแข็งที่หากาวไว้ให้กาวแห้งเสียก่อน
6. นำภาพที่หากาวแห้งแล้วมาวางบนกระดาษแข็งให้มุมของภาพทาบลงกับมุมที่ทำเครื่องหมายไว้บนกระดาษแข็ง โดยวางด้านใดด้านหนึ่งก่อน แล้วค่อย ๆ ทาบจนรูปติดกับกระดาษแข็ง
7. ใช้สันไม้บรรทัด หรือลูกกลิ้งยางหรือขวดกลิ้งให้ภาพติดแน่นและเรียบ โดยกลิ้ง

จากตรงกลางภาพไปทางริมภาพ ต่อจากนั้นใช้ยางลบรอยดินสอที่ทำเครื่องหมายไว้ กาวยางที่เลอะออกมานอกภาพเมื่อแห้งแล้ว ใช้นิ้วมือสะอาด ๆ ถูออกได้โดยง่าย หรือผ้าสะอาดถูออกได้โดยง่าย

8. นำภาพมาเขียนชื่อภาพ หรือคำอธิบายภาพ ก็จะได้ภาพที่นำไปใช้สอนได้ การผนึกภาพวิธีดังกล่าวเป็นการผนึกภาพแบบถาวร เราไม่สามารถลอกออกได้อีก แต่มีอีกวิธีหนึ่งคือ การผนึกแบบชั่วคราว วิธีนี้เมื่อผนึกภาพแล้วถ้าไม่ต้องการเรายังสามารถลอกออกได้โดยภาพไม่เสีย

การผนึกภาพแบบชั่วคราว มีวิธีการคล้ายแบบถาวร แต่มีข้อแตกต่าง คือ

1. ไม่ต้องทาขาวที่กระดาษแข็งสำหรับผนึก เพียงแต่ทาที่หลังภาพอย่างเดียวเท่านั้น
2. ต้องผนึกภาพในขณะที่กาวยางยังไม่แห้ง

การผนึกเปียก (Wet Mounting)

เป็นวิธีที่ผนึกข้างหลังแผ่นที่ แผนภูมิ ภาพโฆษณา รูปภาพ ฯลฯ ด้วยผ้าเพื่อให้คงทนถาวร การผนึกเปียกเหมาะกับรูปภาพขนาดใหญ่ที่ฉีกขาดง่าย เก็บยากและถือไปไหนมาไหนไม่สะดวกเมื่อผนึกภาพติดกับผ้าแล้วเราจะม้วน หรือจะแขวนได้โดยรูปไม่หักงอง่าย

วัสดุและเครื่องมือที่ใช้

1. ผ้าดิบหรือผ้ามีสลิน
2. แป้งมัน หรือแป้งสาลี
3. แปรงขนาด 3" หรือ 4"
4. ภาชนะสำหรับผสมแป้ง
5. ไม้กระดานสีเหลี่ยมที่เรียบ
6. ลูกกลิ้ง
7. ถังน้ำสำหรับแช่ผ้า
8. ภาพสำหรับผนึก
9. เป็ก

วิธีฉีก

1. เตรียมแป้งโดยเทน้ำสะอาดลงไปภาชนะประมาณ 3-4 ถ้วย ใส่แป้งลงไปใช้แปรงคนให้ทั่ว อย่าให้จับกันเป็นก้อน จนกระทั่งขึ้นขนาดน้ำสบู่อุ่น ๆ (ถ้าใช้แป้งมันต้องตั้งไฟให้แป้งสุก)

2. เตรียมผ้าสำหรับฉีก โดยจุ่มน้ำให้เปียกทั่วกัน แล้วบิดให้พอหมาด ๆ

3. ซึงผ้าเปียกบนโต๊ะหรือบนกระดานที่เตรียมไว้ให้ตั้งโดยใช้เบ้ากดให้ผ้าติดกับขอบไม้พยายามอย่าให้ฉีก หรือมีฟองอากาศเพราะจะทำให้ติดกันรูปไม่สนิท

การตีเปิดให้เริ่มจากมุมที่ 1 ก่อนแล้วจึงเปลี่ยนไปตีดุมที่ 2, 3 ตามลำดับ แล้วตีตีให้มลงไปให้ห่างกัน 4-6 นิ้ว โดยตีจากตรงกลางตีให้ตึงเสียก่อน แล้วจึงค่อยกด ขณะที่ตีนั้นใช้มือลูบไปบนผ้าด้วย

4. ทาบรูปที่จะฉีกลงไป ทำเครื่องหมายที่มุมทั้งสี่ไว้บนผ้า แล้วนำรูปไปคว่ำบนโต๊ะ (ใช้ผ้าหรือฟองน้ำชุบน้ำลูบข้างหลังภาพให้เปียกทั่วกัน จนกระทั่งภาพเรียบและตึงในกรณีภาพยับมาก ๆ)

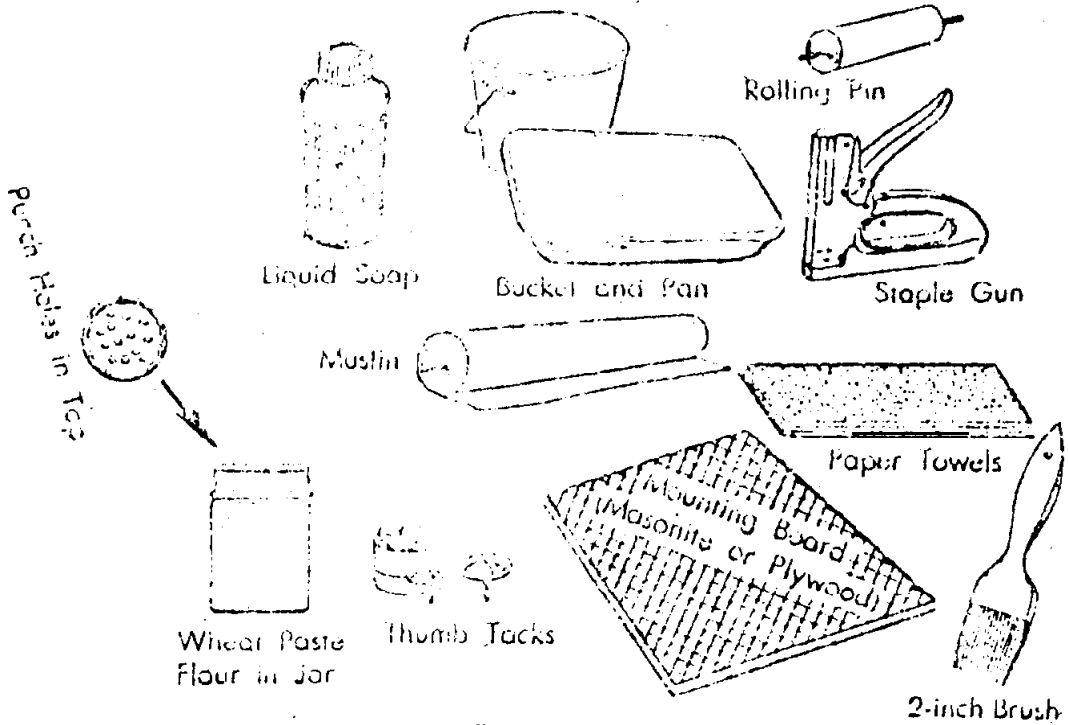
5. เอาแปรงจุ่มแป้งทาผ้าที่ซึงไว้ ภายในบริเวณที่ทำเครื่องหมายไว้ ทำให้สม่ำเสมอและทั่วกัน ตอนไหนหนาไปให้เอาขอบกระดาษแข็งเขี่ยออกเสียบ้าง

6. นำภาพที่เตรียมไว้ ทาบลงตรงบริเวณที่ทำเครื่องหมายไว้ ใช้ลูกกลิ้งกลิ้งบนภาพให้ภาพติดสม่ำเสมอ ระวังอย่าให้แป้งเปียกเลอะภาพ จึงควรใช้กระดาษวางบนภาพก่อนกลิ้งลูกกลิ้งด้วยเสมอ ทั้งไว้ให้แห้ง แล้วเอาออกมาตัดขอบ ถ้าจะให้คงทนและสวยงามยิ่งขึ้น ควรหุ้มขอบภาพด้วยเทปกาวอีกครั้งหนึ่ง หรือจะเหลือขอบผ้าไว้เย็บด้วยจักรทับขอบภาพก็จะคงทนดี

หมายเหตุ: ถ้าไม่มีลูกกลิ้ง จะใช้ขวดแทนก็ได้

ภาพแสดง วัสดุและเครื่องมือที่ใช้

EQUIPMENT AND MATERIALS REQUIRED



ภาพแสดง ขั้นตอนในการผนึกเปียก

